

מאמר ד"ה

להבין מה שכתוב שמי

מכ"ק אדמו"ר הזקן

הנחת כ"ק רבי אהרן הלוי

מסטר אשעלע

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

המאמר מאד מוקדם

ונראה שהוא משנות

תקנ"ז – תקס"א

יו"ל לראשונה מכת"י מעתיק

ט"ז טבת תשפ"א

נערך ע"י עקיבא שבריק

*Spreading the waters from the spring of the
Holy Baal Shem Tov requires much
time, effort and great detail.*

We need your financial support.

*To donate via paypal please use the link
below:*

לתרומות והנצחות

<http://paypal.me/ashavrick>

Akiva Shavrick

aShavrick@gmail.com

מאמר להבין מה שכתוב שמי

מכ"ק אדמו"ר הזקן

הנחת כ"ק רבי אהרן הלוי מסטראשעלע

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

להבין¹ מה שכתוב, שמי עם י"ה, שס"ה. זכרי עם ו"ה, רמ"ח. ויש להבין, מפני מה שס"ה לא תעשה למעלה, שהם בי"ה. וגם להבין מה שכתוב, זרעו לכם לצדקה, שכל המצות נקראים בשם צדקה, כמו שכתוב, וצדקה תהיה לנו.

ולהבין כל זה, צריך ביאור, איך נתהווה העולם מאין ליש, שאין סוף ברוך הוא בלתי מושג, ובריאות העולמות, אפילו מלאכים ושרפים, הם בהשגה. והוא כשעלה ברצונו יתברך לברוא את העולמות, שיהיו בהשגה, שיהיו משיגים אלקותו. ועל כן, היה במחשבה קדומה, גם כן ההסתרה, שיהיה מוסתר האין סוף, שהוא בלתי מושג, שיהיה בהתגלות, והתגלות אין עוד, שהוא הוא היפך אין סוף, שהוא אינו בהשגה. אך זהו צורך בריאות העולמות, שאם לא יהיה זה ההסתרה, לא היה יכול לבוא לידי גילוי, והיה הכל בטל ממציאות ממש, ולא היו העולמות כלל.

ומשל לזה מנפש האדם. שעצמיות הנפש אינה בהשגה, וכחות הנפש מחיה את הגוף, ותנועות הנפש מגלים את הנפש. שכשאנו רואים שעושה בידים, אנו יודעים שהוא מחמת כחות הנפש שיש בידים, וכן בכל האברים. והנה מה שאנו משיגים את הנפש, הוא היפך הנפש, שהיא אינה מושגת. וזהו הסתרה, שהוא צורך התגלות. שאם לא היו תנועות הנפש מגלים את עצמיות הנפש, לא היה עצמיות הנפש מושג כלל. ונמצא, שזה הסתרה, צורך התגלות.

והנמשל גם כן באין סוף ברוך הוא, שהוא אינו מושג שאין עוד, ולית מחשבה תפיסא ביה. וכשעלה ברצונו שיהיה עוד, בהסתר, ויהיה התגלות בעולם, הוא היפך אין סוף שאינו מושג. אך זה עלה ברצונו, להיות עולם, כמו שכתוב, וישב הוי"ה מלך לעולם. הוא כמו האדם העומד, ואחר כך מוריד את עצמו ויושב. וישב, הוא לשון הורדה, הוי"ה, הוא מחמת מלך לעולם, שיהיה בחינת התגלות מלכותו לעולם, שיהיו משיגים שאין עוד. אף על פי שהוא אצלו יתברך הסתרה גדולה מאד, שיהיה האדם משיג בשכלו אין סוף. אפילו כל העולמות וגן עדן העליון, מה שהם משיגים בשכלם, הם

---

¹ המאמר נדפס כאן לראשונה מכתב יד מעתיק. ראה מאמרי אדמו"ר הזקן נביאים ע' קצח.

מגבילים. והוא היפך אין סוף, שהוא בלי גבול. אך זהו הכל מחמת שעלה ברצונו שיהיה דירתו בתחתונים למטה, שאין למטה ממנו. ומזה נעשה הסתרה יותר, שהוא רצונו ממש, קליפות וסטרא אחרא. כי הסתרות הוא גם כן מבחינת אין סוף, כמו שכתוב, ועלמות אין מספר, שהם מצד שס"ה לא תעשה דאורייתא ודרבנן, ואפילו קליפת נוגה, היפך רצונו, שאין בו התגלות אין עוד. כמו שכל האדם, שמשיג בשכלו שאין עוד, אפילו שזה גם כן הסתרה, שמגביל בשכלו.

ולחבין איכות ומהות הסתרות, שהיא בהתגלות, הוא נקרא רזא דמהמינותא. אמונה שהוא למעלה מהשכל והדעת, שהוא הוי"ה הוא אלקים. שההוי"ה הוא הסתרה, וההסתרה הוא צורך התגלות, כמשל הנזכר לעיל. וזהו שכתוב, ותאמר ציון עזבני הוי"ה והוי"ה שכחני. והוא שמחמת שרצונו, שיהיה בחינת הוי"ה, התגלות אלקות, נעשה השכחה אצלו, שהוא הסתרה הנזכר לעיל. וצעקת ציון היתה על בחינה שהיא היפך רצונו, דהיינו מלא תעשה, שהיא סטרא אחרא ממש, וגם דברים המותרים כמו אכילה ושתייה, שלא לה' המה, רק למלאות תאוותו, הכל המה נגד רצונו. וזהו נבלע ישראל בגוים, אכלו ישראל בכל פה. כשעושיין למלאות תאוותם, או שחושבים בדבר עבירה, שחושבים מה שגוים חושבים, הרהורי עבירה קשים מעבירה, שהמחשבות רעות נעשה לבושים, ומלבישים את בחינת ישראל, שהוא לי ראש, יו"ד שיבלע בגוים ונאכל, שיש כמה פיות, שהוא בחינת השכחה, שניו.

ועל זה היתה צועקת, שהוא היפך רצונו. אבל באמת, הוא גם כן רצונו. והוא כמו למשל, לאחד שיש לו שונא, והוא מדבר עמו. והנה באמת, הוא נגד רצונו לדבר עמו, אך הוא מדבר עמו, מחמת שצריך לו לאיזה ענין למאלות רצונו, שיש לו איזה רצון. כך כביכול באין סוף ברוך הוא. הקליפות וסטרא אחרא, שהם היפך רצונו, הוא כדי להעניש לרשעים, וליתן שכר טוב לצדיקים. נמצא, עיקר רצונו היה, שיהיה דבר נראה יש ומהות בפני עצמו, וזהו חיותם המקיימם מאין ליש, ושלא לעשות אותן שיהיה באמת אין עוד.

נמצא, כל אחד ואחד מישראל, כשבא לידו אחד ממצות לא תעשה, ומעקר הרצון ממנו, ואינו עושה, הרי זה מבטל מהותו ועצמותו, ולא נשאר שום מהות ויש כלל, רק אין עוד, כמו שהיה המחשבה קדומה. וכמו למטה, יש הן ולא, כך למעלה, אי"ן וי"ש. שמצות לא תעשה, הם אי"ן, שהוא למעלה מעולם הבא. שעולם הבא הוא שנהנין מזיו כו', השגת אלקות, שהוא היפך אין עוד. וזהו שמי עם י"ה, שס"ה. שהשס"ה מצות לא תעשה נרמזים באותיות י"ה משם הוי"ה, שהם אין, שהוא קודם השגה והתפשטות. וזכרי עם ו"ה, רמ"ח. שרמ"ח מצות עשה נרמזים באותיות ו"ה, שהם המשכות מאין ליש, שהוא מושג קצת.

ולהבין מכל מקום הוא זכרי, דהנה למשל כמו הזריעה, כשזורעין גרעין, הוא נרקב מקודם. ואחר כך, כשמבטל ממהותו, בא לכה הצומח שבארץ, הוא בדבר ה' כו'. כך כל המצות הם מקליפת נוגה, כמו קלף תפילין וצמר ציצית, שאין בהם התגלות אין עוד, כמו השכל שמשיג אין עוד. רק להיפך, שנראה מהות בפני עצמו. אף על פי כן, אנו מאמינים, שהוא דבר ה' שאינו מושג, והוא סובב כל עלמין, שהוא נתפס בכלי, ולכן נראה מהות בפני עצמו, שהוא קליפת נוגה, וחיותם וקיומם היה ברצון הקדום, שלא לעשות אותם יש ומהות בפני עצמו. ולכן, כשעושים זריעה מהמצות, נעשה בטל ממהותן, שהוא היפך רצונו, ונבלע באברים עליונים, שהם אברים דמלכא, שרמ"ח פקודין הם רמ"ח אברים דמלכא, שהוא אינו מושג, סובב כל עלמין. וכללות נשמות ישראל נקראים אברים דשכינתא, שבהם כתיב, ברה היא ליולדתה. שיש בכל אחד ואחד מישראל, נקודת לבב, שהוא רק להשיג אין עוד. והם נקראים אברין דשכינתא, שיש בהם כלי, להשיג שהוא ממלא כל עלמין, ושכינתא, מלשון אור ה' השוכן אתם.

נמצא, שרמ"ח מצות עשה, הם זְכָר, שאפילו עושים בהם מצוה, אין בו השגת אין עוד. למשל, כמו תפילין שנעשים מחי, הם כמקדם שנעשה בהם המצוה, שאין בהם שְׁכָל להשיג אלקות, כמו שְׁכָל אדם, שמשיג בשכלו אין עוד. ולכן נקרא זכרי. וזהו שכתוב, לכתך אחרי במדבר. כמו למשל, אב שרוצה לגלות נקודות אהבת הבן אליו. כשרואה בנו אותו, מחזיר פניו ממנו. והבן, כשרואה שחזיר אביו פניו ממנו, הוא צועק ורץ אחריו, עד שאין האב יכול לסבול, ומחזיר את פניו להבן ומנשקו, ונעשה נשיקין כפולים.

והנמשל מובן, שכל התורה ומצות מעשיות, הם בחינת אחוריים. שש שנים תזרע שדך, שהם ששה סדרים. שעתה בזמן הגלות, אין מראה לנו פנים, כמו לעתיד לבא כתיב, כי עין בעין יראו. והוא כדי להגדיל ולגלות מצפוני נקודת לבבו, כמו במשל הנזכר לעיל, שהיא ברה ליולדתה, שהיא כלי לאין עוד, שהיא בחינת הסתרה ראשונה, שצריך לבריאות עולמות, כדי להשיג אין עוד. והסתרה ראשונה, לא יהיה רק לאין עוד, ולא להיות הסתר וכלי בפני עצמו, רק כלי להאור. למשל, כשמתבונן בשכלו גדולת אין סוף ברוך הוא, ואיך כולא קמיה כלא חשיב, אין זה נקודת הלב, שברה היא ליולדתה, שזה נעשה כלי להשיג אלקות. רק, שאחר כל התבוננות גדולת אין סוף ברוך הוא, עולמות עליונים ותחתונים, יתבונן שְׁכָל העולמות אין ערך כלל נגדו יתברך. כידוע, לשון ערך, שאחד במספר, יש לו ערך נגד אלפי אלפים רבבות וכו'. ונמצא, שאחר כל התבוננות הנזכר לעיל, יהיה נקודת לבבו, רק אין עוד אמת. לא יהיה לו מקום, ולא ירצה להיות כלי כלל.

ומכל הנזכר לעיל מובן, שעיקר הוא עקירת הרצון, שלא להיות שום דבר ומהות בפני עצמו, ולקיים מצות לא תעשה, דהיינו חס ושלום, כשיבוא לידו, לְעֵקֵר הרצון מהם. וגם בכל היום, מרירות ועקירת הרצון על העבר. וקודם התפילה צריך כובד ראש, להתבונן, שהוא היפך רצונו, ומהות ויש. ואחר כך להתפלל, ולהתבונן בגדולת אין סוף ברוך הוא, וכל העולמות אין להם ערך כלל, נגדו יתברך, שהוא בלתי בעל תכלית, עד שנוגע לנקודת לבבו, כמו במשל הנזכר לעיל, כשמתבונן כל כך, שהכל הם בחינת אחוריים נגדו, ויגיע לנקודת לבבו, ויבוא לידי רשפי אש, שהוא בחינת רצוא, אף על פי שהוא השגה, אינו רק כלי להאור, ולא כלי בפני עצמו, שהוא ענין ובכל מאדך. ואחר כך, ודברת בם, שהוא בחינת שוב.

סליק.